

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Radomír Josiek**

Název diplomové práce: **Podílové spoluvlastnictví**

Oponent diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal 6 % shodu diplomové práce s jinými díly.

Autor zvolil za téma své diplomové práce problematiku podílového spoluvlastnictví. Téma diplomové práce bylo zvoleno poměrně obecně, nabízí tak celou řadu způsobů, jimiž bylo možné téma uchopit. Autor si za cíl práce vytknul podat ucelený výklad dané problematiky podle úpravy ve stávajícím občanském zákoníku, a to ve srovnání s předchozími úpravami, konkrétně OZO a ObčZ1964 (jak jsou tyto pojmy definovány autorem v diplomové práci). Práce s takto obecným vymezením, pokud by měla skutečně poskytnout ucelený přehled a srovnání vyčtené problematiky, by dalece přesáhla svým rozsahem požadavky diplomové práce. Autor se bohužel ani obsahem své práce na žádné konkrétnější téma více nezaměřil, práce zůstává povšechná a obecná. Zároveň, patrně rovněž díky nedostatečně konkrétně vymezenému a tím neuchopitelnému tématu, je práce rovněž bez hlubšího zamyšlení a přínosu.

Problematika podílového spoluvlastnictví je hojně řešena v odborné literatuře i judikatuře soudů. Podrobně ji rozebírají i komentáře k občanskému zákoníku, a to jak ObčZ 1964, tak k současnému občanskému zákoníku. Zdrojů, z nichž by mohl autor čerpat pro zpracování své práce a naplnění jejích cílů, je tedy více než dost, celou řadu těchto zdrojů autor uvádí v seznamu literatury. Nezdá se ovšem bohužel, že by autor tuto četnost a dostupnost zdrojů plně využil ku prospěchu práce tak, aby z judikatury či odborné literatury vyšel při formulování ať již praktických či akademických otázek, na které by hledal v diplomové práci odpověď. Rozbor problematiky i srovnání jednotlivých dřívějších úprav, které autor zmiňuje, je pak tímto povrchním přístupem autora k tématu práce dosti poznamenán.

Práce je v podstatě jen popisem stávající úpravy, resp. jejích selektovaných částí, neobsahuje tedy ani příliš ucelený přehled. Některé specifické typy (druhy) podílového

spoluvlastnictví popsány jsou, některé nikoliv. Jak autor svůj výběr činil, jakým klíčem, a proč, není uvedeno. Autor takto popisuje obecnou úpravu spoluvlastnictví, dále například přídatné podílové spoluvlastnictví, společné jmění manželů či bytové spoluvlastnictví, ovšem například otázku společenství vlastníků jednotek nechává zcela stranou. V závěru podkapitoly 3.5 na str. 11 autor uvádí: *“zbytek ustanovení, tzn. § 1230-1235, řeší otázku správy přídatného spoluvlastnictví, kterou zde rozebírat nebudu, neboť mým cílem bylo zejména poukázat na zvláštnost tohoto institutu a poskytnout možné srovnání s tématem práce, kterým je podílové spoluvlastnictví”*. Z tohoto konstatování spíše plyne, že autor se nevyzná v systematice občanského zákoníku a v jeho institutech, jelikož jeho díl 4 v hlavě II části třetí, nazvaný Spoluvlastnictví, v sobě zahrnuje rovněž oddíl 6, přídatné spoluvlastnictví.

Starším úpravám je věnována pouze necelá strana a půl v úvodu práce, což již samo o sobě není mnoho pro potřeby vytčeného srovnání. V dalším textu se autor ve vztahu k starším dříve účinným úpravám omezuje pouze na krátké popisy, resp. zkratkovité závěry bez hlubšího vysvětlení. Pro jakékoliv relevantní srovnání se stávající úpravou je takový popis nedostatečný. Rovněž popis stávající úpravy je většinou poměrně povšechný, sepsaný mnohdy až lidovým jazykem (např. zmíněný *“zbytek ustanovení”* na str. 11, zájmena typu *“tohle”* či *“tomhle”* objevujících se napříč prací apod.), použité výrazové prostředky neodpovídají akademickým požadavkům na diplomovou práci. Autor takto *“lidově”* často jako svůj názor prezentuje obecná základní východiska, která lze vyčíst v učebnici občanského práva. K tomu lze pro ilustraci citovat ze strany 54: *“Ono logicky předkupní právo existuje zejména proto, aby v jistém smyslu chránilo ostatní spoluvlastníky a ti měli možnost podíl odkoupit v případě převodu”*.

Citovaná literatura a judikatura k popisu aktuální úpravy pocházejí z doby před rokem 2014, tedy před rokem, kdy aktuální úprava byla účinná. Literatura k aktuální úpravě je z roku 2011 (např. publikace JUDr. Králíka k podílovému spoluvlastnictví). Totéž platí o judikatuře, na niž autor odkazuje, která je mnohdy ještě staršího data. Pouze v minimu případů ovšem autor vysvětluje, proč lze právní závěry obsažené ve starší literatuře či judikatuře použít i na stávající úpravu. Tento paradox je patrný například na straně 31, kde autor uvádí, že *“zejména správa společné věci byla dosti rozšířena co do kvality i počtu ustanovení”*. Autor i v této části poměrně často cituje již výše zmiňovanou publikaci M. Králíka z roku 2011, aniž by uvedl v čem, resp. proč je stále relevantní, i když se vztahuje ke staré úpravě. Proč je stávající úprava kvalitnější, resp. oproti čemu, zda ve srovnání s OZ 1964 či OZO, se čtenář nedozvídá. Rovněž na tuto otázku by autor mohl zaměřit při ústní obhajobě diplomové práce.

Citace odborné literatury, zejména pak komentářů, pak neodpovídají požadavkům na citaci kolektivních děl. Měl by být uveden autor příslušné pasáže, na niž je odkazováno a pak

teprve autoři a název díla. Dílo autora J. Psutky není datováno ani v seznamu literatury na konci diplomové práce. V práci jsou na mnoha místech překlepy či špatné pádové vazby, jistě by práce zasloužila ještě jedno přečtení pro formální “dočištění” textu.

Práce je strukturována do devíti kapitol včetně úvodu a závěru. Po úvodu se autor věnuje v první kapitole historickému exkurzu a popisuje krátce úpravu spoluvlastnických vztahů v římském právu, úpravu podle OZO a ObčZ1964. Poté se věnuje pojmu spoluvlastnictví, dále navazuje popisem vzniku spoluvlastnictví, předmětu a obsahu spoluvlastnictví a jeho zániku. Poté následuje závěr.

Jak bylo řečeno, práce popisuje jednotlivé instituty, které si autor vybral, spíše povšechně, v některých případech působí práce dojmem, že autorovi nejsou zcela jasné některé obecnější otázky podílového spoluvlastnictví. Například otázka vzniku podílového spoluvlastnictví není popsána příliš jasně a s porozuměním. Stálo by za to, aby se autor tomuto tématu věnoval při obhajobě práce. Dále autor například uvádí, že zákonné předkupní právo v úpravě ObčZ bylo v zásadě zrušeno s tím, že jde o významný posun oproti úpravě ObčZ 1964. Autor uzavírá názorem, že jde o negativní změnu. Není příliš jasné proč. Není rovněž jasné, zda si autor uvědomuje, že opuštění zákonného předkupního práva i ve stávajícím ObčZ mělo svůj vývoj a na počátku účinnosti tohoto předpisu v něm bylo zakotveno ve výrazně širší podobě a změna měla své důvody. Bylo by vhodné, aby se na tuto otázku rovněž zaměřil při obhajobě diplomové práce.

Závěry práce jen shrnují to, co je obsahem popisu jednotlivých kapitol, aniž by byl vyjádřen odborný, zkoumáním, analýzou odborné literatury a judikatury podpořený názor autora na popisovanou problematiku. Naopak, obsah práce naznačuje nepříliš hluboké seznámení se s tématem a mnohdy nepochopení problematiky. Výtky uvedené výše rozhodně nejsou vyčerpávajícím výčtem nedostatků a nepřesností, kterými práce trpí. Práci lze doporučit k obhajobě proto, aby autorovi byla dána možnost vysvětlit své úvahy a odpovědět alespoň na výtky uvedené výše.

V Praze dne 30. 4. 2024

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,